

BUx Reform af vejledningsindsatsen via samarbejde ml. skoler, ungdomsuddannelser og erhvervsliv

25. august 2014

Baggrund

I Københavns Kommune forventes 89 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse. København placerer sig hermed som en af de 10 lavest rangerende kommuner i landet.

Andelen af københavnske elever i 2013, der påbegynder en erhvervsuddannelse efter endt skolegang er kun på 8 pct., hvilket er markant lavere end landsgennemsnittet på 13 pct. og meget langt fra det nationale mål om, at 25 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en erhvervsuddannelse.

Det generelt høje frafald på erhvervsuddannelser er endnu højere i København, og alt for mange københavnere opnår en studentereksamen, som reelt er så dårlig, at den ikke kan anvendes som springbræt til en kompetencegivende uddannelse.

Der er derfor god grund til at revurdere og nytænke alle ungeindsatser i København.

Samtidig implementeres pt. en national folkeskolereform. Flere elementer i reformen sigter på at styrke udskolingsindsatsen, så de unge rustes og motiveres til at påbegynde de rette ungdomsuddannelser, når de går ud af skolen. Blandt andet indføres krav om en mere åben skole ved styrket samarbejde med det omgivende samfund. Der indføres nye fag, fx håndværk, design samt madkundskab, så eleverne lærer at udvikle en ide fra proces til færdigt produkt. Der indføres flere valgfag i udskolingen, som skal imødekomme de ældre elevers interesser og forudsætninger, så de er motiverede for videreuddannelse. Slutteligt indføres faget ”Uddannelse og job”, som erstatter det tidligere Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering og har fokus på samarbejde mellem vejledere og lærerne i udskolingen, så den almindelige undervisning og længere skoledag kan spille bedre sammen med de forskellige vejledningsaktiviteter, herunder bl.a. den kollektive vejledning, introduktionskurser til ungdomsuddannelse, brobygning, virksomhedsbesøg mv.

Regeringen gennemførte i foråret 2014 en erhvervsuddannelsesreform med formålet om, at ”Mange flere unge tager en erhvervsuddannelse for at dække behovet for dygtige faglærte i fremtiden.

Aftaleparterne besluttede desuden at ”fokusere vejledningsindsatsen med henblik på dels en tidligere, bedre og mere målrettet indsats for grundskoleelever, der er i risiko for ikke at fortsætte på en ungdomsuddannelse, dels at målrette vejledningsressourcerne (...)”

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (angiv udvalg)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

Konkret medfører reformen således en markant national besparelse på uddannelsesvejledning. Fremadrettet skal Ungdommens Uddannelsesvejledning således primært bidrage med en særlig vejledningsindsats for de, som ikke umiddelbart bliver vurderet uddannelsesparate i 8. klasse. Den øvrige del af en klasse vil fremadrettet ikke blive tilbudt individuel vejledning, men der skal i stedet gennemføres kollektiv vejledning om valg af uddannelse og erhverv med fokus på, at undervisningen skal udfordre elevernes valg af ungdomsuddannelse.

Afhængigt af den københavnske tilpasning af bloktilskuddet på uddannelsesvejledningen betyder reformen, at Ungdommens Uddannelsesvejledning i København (UUK) reduceres i antallet af vejledere på op til 17 årsværk.

Indhold

Vejledningsopgaven er en væsentlig indsats, der skal være med til at sikre, at unge træffer de rette uddannelsesvalg, så de har motivationen og kompetencerne til at gennemføre den rigtige ungdomsuddannelse.

Folkeskole- og erhvervsreformen medfører et nybrud i forhold til den tidligere kollektive vejledningsindsats ved at placere et klart ansvar på skolelederen og skolens lærere.

Det foreslås, at fremtidens kollektive vejledningsindsats i København har følgende udgangspunkt:

- Den brede vejledning og undervisningen i ”Uddannelse og job” foregår primært ved, at eleverne i udskolingen får direkte kontakt med en bred vifte af ungdomsuddannelser og arbejdspladser.
- Oplevelserne på ungdomsuddannelserne og arbejdspladserne skal efterbearbejdes i den daglige undervisning hjemme på skolen
- Det skal ikke forventes, at lærerne kan sætte sig ind i det brede spektrum af ungdomsuddannelser, samtidig med at de arbejder med den faglige implementering af folkeskolereformen. I stedet skal deres kendskab til erhvervsuddannelser udvikles ved at deltage i samarbejdsprojekter med disse som en del af den øvrige undervisningsopgave.
- Der udformes en to-voksen ordning i udskolingen, så de store elever møder voksne med andre baggrunde end læreruddannelsen, såsom håndværkere, funktionærer m.fl. i den daglige undervisning.
- Skolerne forpligtes på reelt at indgå i disse nye samarbejder. Skolernes brug af disse samarbejder monitoreres både på aktivitet og effekt – sidstnævnte målt som tidligere elevers status i ungdomsuddannelserne og specifikt deres valg af erhvervsud-

dannelse. Monitoreringen indgår som en del af forvaltningens kvalitetssamtaler med de enkelte skoler.

Alene antallet af uddannelsesaktører, der skal samarbejdes med for at sikre en helhedsorienteret vejledning, samt et klart større krav end tidligere om involvering af arbejdsmarkedet ind i skolen, medfører at vejledningsansvaret vil medføre en betydelig og ny opgave i udskolingen fremadrettet.

De københavnske skoleledere og lærere har i drøftelser tilkendegivet, at skolerne pt. ikke er rustet til denne opgave og derfor behov for at blive understøttet i det betydelige kollektive vejledningsansvar, som der via reformerne er placeret entydigt på deres skuldre. Der peges samtidig på, at skolerne pt. ikke har det nødvendige netværk og ressourcer til selv at etablere det ønskede udadrettede samarbejde. Forvaltningen vurderer derfor, at det er nødvendigt at understøtte skolerne i opgaven, så det sikres, at intentionerne i reformerne om, at flere tager den rette ungdomsuddannelse i fremtiden, også opnås.

UUK har gennem en årrække samarbejdet med netop uddannelsesinstitutioner og virksomheder i deres vejledningsindsats. Københavns størrelse medfører samtidig et betydeligt potentiale for at der kan udarbejdes overordnede samarbejdsmodeller og –forløb, som skolerne på tværs af byen kan anvende til at sammenhæng med uddannelsesinstitutioner og virksomheder mv.

Det foreslås derfor at udnytte UUKs erfaring på vejledningsområdet til at understøtte skolerne i opgaven i fremtiden. Det foreslås derfor konkret at etablere et bydækkende organisatoriske omdrejningspunkt for den kollektive vejledningsindsats i UU København, der har til opgave at bistå skolerne med at skabe det ønskede samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutioner og det omgivende (erhvervs)samfund. UU København vil efter den forventede besparelse umiddelbart kun kunne påtage sig sine lovpligtige opgaver

Det foreslås derfor at afsætte årligt 10,6 mio. kroner til følgende initiativer:

- 8,0 mio. kr. reserveret til finansiering af skolernes samarbejde med ungdomsuddannelser og erhvervsliv, svarende til ca. 100.000 kr. pr skole. Skolerne forventes typisk at skulle arrangere 4-5 dagsarrangementer pr år for elever i 7.-9. klasse. Midlerne bruges til at købe aktiviteter af ungdomsuddannelserne og erhvervslivet
- 2,0 mio. kr. til UU Københavns facilitering af samarbejdet mellem skoler, ungdomsuddannelser og erhvervsliv. UU udvikler sammen med erhvervsskoler og virksomheder tilbudspakker, som skolerne umiddelbart kan bruge. UU skal monitorere skolernes brug af tilbuddet og afgive information om

dette til den årlige kvalitetssamtale mellem skole og forvaltning

- 0,6 mio. kr. til fastholdelse af den årlige Uddannelse i Centrum messe (UiC) i uge 47, hvor ca. 14.000 elever (heraf 9.500 københavnske elever) stifter bekendtskab med ungdomsuddannelserne. Særligt for erhvervsuddannelserne er messen i sin form et velegnet showroom, idet eleverne ser konkrete eksempler på håndværksfagene og har mulighed for hands-on oplevelser og opgaveløsning. Messen er et kvalificerende led i de unges afklaring omkring valg af ungdomsuddannelse og med til at udvide deres horisont i forhold til fremtidige muligheder. Messen afholdes og finansieres sammen med omegnskommuner og ungdomsuddannelserne

Da forældrene har en væsentlig indflydelse på elevernes valg af ungdomsuddannelse, skal UU og skolerne udvikle metoder, der involverer forældrene i aktiviteterne sammen med ungdomsuddannelser og virksomheder. Der kan tages udgangspunkt i erfaringerne fra Skills og UiC-messen, hvor forældre inviteres med sammen med de unge og indgår i flere af de arrangementer og events, der afvikles.

Økonomi

Tabel 1. Serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	I alt
4 årsværk til UUKs facilitering og monitorering af samarbejderne	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Ressourcer til køb af samarbejdsprojekter med ungdomsuddannelser og erhvervsliv	8.000	8.000	8.000	8.000	32.000
Fastholdelse af UiC-messen	600	600	600	600	2.400
I alt	10.600	10.600	10.600	10.600	42.400